

Prikaz znanstvene monografije *Globalizacija*

Institut za istraživanje migracija, 2024, 111 str.

DOI: <https://doi.org/10.11567/met.2025.8>

Knjiga pod naslovom *Globalizacija* autorice Maje Vizjak objavljena u izdanju Instituta za istraživanje migracija daje nam uvid u svu složenost sveobuhvatnoga ekonomskog, društvenog, kulturnog i političkog fenomena koji sve prožima i u svemu se očituje. Autorica Vizjak je predmetu istraživanja pristupila povijesno, analitički i dijalektički dajući uvid u teorijsko promišljanja globalizacije, a zatim stavljajući globalizaciju u odnos prema novim trendovima razvoja, međunarodnoj ekonomiji i društvu općenito. Korišteni znanstveni pristup pojašnjava veze i odnose u svim procesima globalizacije koji se odvijaju u različitim smjerovima reflektirajući pritom svoje međusobne utjecaje. U tom nastojanju autorica nastoji proniknuti u postojanje određenih pravilnosti koje se tijekom tih procesa pojavljuju.

Iako se u knjizi problematiziraju svi, globalizacijski gledano, relevantni pojmovi, naglasak je ipak stavljen na ekonomske odnose s obzirom na to da je upravo ekonomija temeljni pokretač globalizacijskih procesa. Prema navodima autorice, upravo su gospodarski procesi oduvijek bili pokretački motori razvoja globalizacije i nove ekonomije do te mjere da je njihova uloga nadišla ulogu nacionalne države. U tom se kontekstu globalizacijski procesi oslanjaju na neoliberalne politike koje bi trebale prevladati nedostatke sadašnjih ekonomskih i političkih poredaka. Tako shvaćena globalizacija ubrzano mijenja svjetske eko-

nomske odnose, ali i čovjekovu okolinu i međudnose. Od tih se promjena očekuju pozitivni učinci kao što su brži privredni rast, puna zaposlenost, visoko tehnološki proizvodi, nestanak inflacije, snažnija i stabilnija monetarna politika itd. Osim toga, globalizacija bi treba potaknuti stvaranje boljih uvjeta za akumulaciju kapitala, raspoloživost i distribuciju resursa, kvalitetniju radnu snagu, nove metodologije u komunikaciji na razini nacionalnih ekonomija te njihovu integraciju u svjetski globalni ekonomski poredak. U tom kontekstu autorica analizira i pozitivne i negativne aspekte koje globalizacijski procesi stvaraju te kako utječu i na pojedinca i društvo, ali i na okoliš u cjelini.

U knjizi se posebna pozornost stavlja na odnos globalizacije i svjetskog siromaštva, s obzirom na to da nerazvijene zemlje ne prate, odnosno nisu u stanju pratiti, zamašnjak globalizacijskih procesa pa govorimo o globalizacijskim gubitnicima i dobitnicima i na globalnoj razini, ali i unutar samih država. Iako je globalizacija bez sumnje stvorila velike razlike između bogatih i siromašnih država, ipak je pokrenula razvoj svjetskog gospodarstva te otvorila prostor za promišljanja o siromaštvu kao globalnom problemu. Na tom se tragu promišlja i o globalnoj odgovornosti kako za ekonomske, tako i za političke, društvene i ekološke probleme s kojima se svijet danas susreće.

Globalna povezanost svijeta čini nas, ne samo međusobno uvezanima i povezanima, nego i međusobno ovisnima i međusobno odgovornima, kako na državnoj, tako i na osobnoj razini. Autorica Vizjak stoga u svojoj knjizi ističe kako je za razumijevanje

globalizacije potreban jedan povijesni odmak kako bismo mogli razumjeti sve pozitivne, ali i one negativne aspekte globalizacijskih procesa, a koji bi nam, ako im pristupimo otvoreno i s potrebnom dozom tolerancije, mogli olakšati kreiranje novih smjerni-

ca i standarda za globalizaciju budućnosti. Upravo na tom tragu ova knjiga pridonosi boljem razumijevaju globalizacije.

prof. dr. sc. Marita Brčić Kuljiš

Split